

24. Софийски Мелетий

Софийскиятъ митрополитъ Мелетий на 11. XII. 1873 г. пише на Ст. Чомаковъ въ Цариградъ (СбБАН, кн. XII, 1919, с. 296):

Баждщето на София ще биде велико, г-нъ Стоянчо, а тука нѣмамы чоловѣци, които да ся възползвуватъ съ него. Свѣтлината на срѣдоточието на желѣзниците въ София боїж сѫ да не поврѣди и порази нашите непри-
выкли къмъ нея уомове.

25. София — седалище на екзархията

Въ книгата си Сбирка отъ статии, Срѣдецъ 1898 г., с. 103—104, Петъръ П. Карапетровъ пише:

Презъ 1875 година се подигна и питание-то за премѣстяване-то на седалище-то на екзарха и управление-то на екзархия-та въ Търново или Срѣдецъ... Повечето отъ поддържатели-тѣ на тая мисъль предпочитаха, щото екзархия-та да се премѣсти въ Срѣдецъ, тѣй като тоя градъ е съсрѣдоточие между Мизия, Тракия и Македония, па и за това, защото щажъ да го свѣр-
жатъ желѣзници съ Западна Европа, Солунъ и Цариградъ.

На чело на ония, които искаха да остане въ Цариградъ седалище-то на екзарха и управление-то на екзархия-та, бѣха: д-ръ Ст. Чомаковъ, Георги Ст. Чальоглу, Драганъ Цанковъ, Петко Р. Славейковъ, Теодоръ Икономовъ, пловдивски и русенски владици Панаретъ и Григорий (който яко умѣеше да се съобразява съ обстоятелства-та на време-то) и други нѣкои отъ по-млади-тѣ и свѣтски хора. Тѣ си служеха съ вестници-тѣ Македония и Турция. Начело на други-тѣ, които бѣха за премѣстяване-то, бѣха Гавриилъ Крѣстьо-
вичъ, Николай Михаиловски, хаджи Иванчо Пенчовичъ, владици-тѣ търновски Иларионъ (той скоро се помина), срѣдецки Мелетий и тоже мнозина отъ млади-тѣ и стари-тѣ свѣтски хора. Вестници-тѣ Напредѣкъ (издаванъ отъ Иванъ Найденовъ, вмѣсто спрѣниятъ Право) и Вѣкъ (урежданъ отъ Марко Д. Балабановъ и Христо Т. Стояновъ), тоже бѣха за премѣстванието на екзар-
хия-та. Основания-та, доводи-тѣ на два-та последни вестници бѣха, чини ми се, доста умѣстни, прави, тогава, когато ония на Македония и Турция бѣха съвѣршено слаби, неоснователни. Въ смисъль на премѣстяване-то, и особено въ Срѣдецъ, пишеше и вестникъ День (издаванъ отъ П. П. Карапетровъ)

26. Цариградската дипломатическа конференция презъ 1876 г.

Събитията презъ 1876 г. предизвикаха свикване на международна дипломатическа конференция въ Цариградъ, 21. XII. 1876 г. Тамъ бѣ взето ре-
шение да се даде на българския народъ автономия и София бѣ опредѣлена за столица на западната областъ (вж. Йорд. Ивановъ, Бѣлгаретѣ въ Маке-
дония. Издирвания и документи за тѣхното потекло, езикъ и народностъ.
София, 1915 с. 211).

Бѣлгария. Органически уставъ. I. Отъ долуозначенитѣ земи и съгласно тукъ приложената карта ще се образуватъ две области (вилаета), които ще